

ЦРПАСВх № 112/27, 02.2016

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. инж. Огнян Тишинов, доктор

Относно: Представеният за официална защита дисертационен труд от **Силвия Стефанова Радойска**, редовен докторант към катедра „Футбол, тенис” при НСА „В. Левски”, на тема **„Система за подбор и начална подготовка на подрастващи футболисти”** за присъждане на ОНС **„доктор”** по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“, професионално направление 7.6 „Спорт“, научен ръководител проф. Лъчезар Димитров, доктор

Дисертационният труд разглежда подготовката на състезатели по футбол и особеностите на този процес. Актуалността на избраната тематика е несъмнена, имайки предвид, че при овладяване на спортно-технически умения и развиване на двигателните качества на подрастващи футболистки е възможно да се усъвършенстват техническите възможности на спортистите и да се постигне хармоничното им развитие. В този смисъл темата е изключително интересна, с практическа насоченост и няма съмнение в нейната дисертабилност.

Разработката е в обем 149 стандартни страници. Резултатите са представени в 26 таблици и е онагледена с 38 фигури. Ползваната литература включва 183 заглавия, от тях 30 на латиница и 153 на кирилица. Приложени са десет актуални WEB сайта с насоченост към темата. Дисертацията следва класическата структура на такъв род научни трудове: увод в обем 4 стр.; първа глава от 66 стр., разделена в 8

подраздела, втора глава 15 стр. включваща цел, задачи, организация и методика, трета глава, резултати и анализ 43 стр., изводи и препоръки. Списъкът на публикациите и броят им отговаря на представения за защита дисертационен труд.

Работата по дисертацията предлага многомерни научни задачи, отговаря на редица въпроси за подготовката на футболистки.

Успехът в разработката на темата в голяма степен се дължи на добрата научна подготовка на дисертанта. Следва да се отбележи демонстрираната от нея компетентност в областта на разработването на нови тренировъчни методики, спортно-педагогическото тестиране, съществуващите нормативни документи, статистически методи за анализ и интерпретация на получените резултати. Работата е добре онагледена таблично и графично.

В глава първа, дисертантът не се задоволява с обикновен преглед на литературните източници, а съумява системно да обвърже изискванията към тренировъчната методика спрямо възрастовите, физиологичните и анатомичните особености. Развитието на двигателните качества е подробно представено във възрастов аспект. По този начин е разгледана възрастовата динамика за развитието на бързината. Отделено е място за развитието на мускулната сила в зависимост от акселерацията на спортиста. Качеството издръжливост правилно е обвързано с интензивното повишаване на цикличната издръжливост при момичетата свързано със структурното и функционално усъвършенстване на дихателните мускули на гръдния кош във възрастта след 11 година. Задълбочено са обосновани качествата ловкост и гъвкавост. Полезни са заключенията, които обосновават развитието на гъвкавостта във възрастов аспект. Така постепенно дисертантът логически достига до Системата за спортна подготовка, която е представена на стр.51. Тя обхваща четири основни фактора подробно обосновани. Признаците съставлящи същността

на основните фактори са отделени като група от 14 субекта. Теоретичната им обосновка представлява интерес кореспондиращ с големия по обем практически опит на дисертанта. На добре структурирания литературен обзор в глава първа отговаря лаконично записаната работна хипотеза.

Анализът носи в себе си редица творчески аспекти, проведен е с научно обоснована критичност от позицията на изграден специалист. Систематизирани са проблемите, които не са достатъчно проучени и ще се търси отговор в дисертационния труд. Изведената работна хипотеза произтича от направения обзор. В глава първа е необходимо да се прецизира представянето на материалите, по които са направени първите три части (1.1, 1.2, 1.3) като се опишат авторите, на базата, на които се базира направеното историческо проучване. Същото обстоятелство се отнася и за главата 1.4.Анатомо-физиологични и възрастови особености при деца и девойки. За тази глава трябва да се представят авторските източници за материалите, на които се позовава докторантът за тази част от глава първа.

В глава втора „Цел, задачи, организация и методика на изследването:

Целта е ясно и точно формулирана. Задачите в правилна логическа последователност очертават пътя на научното изследване за достигане на поставената цел.

Описани са подробно използваните тестове и математико-статистически методи. Ползваната апаратура е с добри метрологични характеристики. Изчерпателно е представена методиката за анатомо-физиологичен анализ. Спортно-педагогическото тестиране включва тестова батерия от 12 теста.

Анкетиран са 71 лица посредством 17 въпроса като повечето от тях са свързани с конкретната футболна подготовка. Изводите от анкетата показват, че в обучението на футболистки в България има какво още да се

развива. Би представлявало интерес дисертантът да сподели свои впечатления от работата си в чужбина, което може да послужи като препоръка в края на работата.

Подробно е представена методиката за подготовка на футболистките.

Експерименталната тренировъчна програма е подробно и изчерпателно описана като са засегнати всички аспекти в подготвителния и състезателния периоди. Периодизацията на спортната тренировка е подробно представена като част от тренировъчната програма. Съдържанието на тренировъчните средства са описани като част от методиката за подготовка на футболистките, а в глава трета (резултати и анализ) е представен обемът на тренировъчното натоварване изпълнен според методиката за подготовка. Необходимо е да бъде представено по-категорично мнението на докторанта за обема на изпълнените тренировъчни натоварвания от позицията на изявен практик.

Главата “Резултати и анализ” е несъмнено с голяма тежест. Подробно са анализирани получените резултати за изследваните футболистки. Чрез математико статистически методи е доказан полезният ефект от приложената тренировъчна методика чрез отчитане на положителни резултати от антропометричните, спироергометричните и спортно-педагогическите изследвания. Корелационният и факторният анализи представят друга гледна точка и се наблюдава преимущество на спортно-техническите показатели обясняващи дисперсията от изследването.

Работната хипотеза е научно доказана. Добро впечатление оставя приложеният с вещина цялостен системно-структурен подход за анализ и интерпретация на получените данни. Списъкът с литературата е с преимуществено представени източници на кирилица, а като цяло следва съвременните източници.

Изводите и препоръките са конкретни и логично следват от получените резултати и направения анализ.

Според мен теоретичните и научно-приложни приноси на дисертационния труд са следните:

1. Използваната група тестове за антропометрични и физиологични изследвания представя изчерпателна оценка за възможностите на футболистките.

2. Представената спортно педагогическа методика за подготовка на футболистките е задълбочено разработена от позицията на изявен практик.

3. Постигнатите резултати от анализа на тестовата батерия след проведените изследвания в края на разглеждания период са положителни и удовлетворяват заложените изисквания в дисертационния труд.

В **заключение** трябва да отбележа, че на нашето внимание е предложен завършен научен труд, отговарящ на всички изисквания за докторска дисертация. Докторантът се е изявил като знаещ и можещ специалист практик и научен работник. Въз основа на всичко гореизложено давам положителна оценка на дисертацията на **Силвия Стефанова Радойска**, редовен докторант към катедра „Футбол, тенис“ при НСА „В. Левски“, на тема **„Система за подбор и начална подготовка на подрастващи футболисти“** и предлагам да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“, професионално направление 7.6 „Спорт“.

19.02.2016 г.

Подпис:

(доц. инж. Огнян Тишинов, доктор)